

הַלְבוֹת טַמְאָת מֵת פֶּרֶק בֵּא

א. מִנִּין לְצִמִּיד פְּתִיל שְׁמִצִּיל בְּאֵהָל הַמֵּת: שֶׁנֶּאֱמַר "וְכָל כָּלִי פְתוּחַ, אֲשֶׁר אֵין-צִמִּיד פְּתִיל עָלָיו טָמֵא, הוּא" (במדבר יט, טו) הָא יֵשׁ צִמִּיד פְּתִיל עָלָיו, טָהוֹר. וּמִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמַדּוּ שְׁאֵין הַפְּתוּב מְדַבֵּר אֶלָּא בְּכָלִי חֶרֶס בְּלִבָּד, כָּלִי שְׁאֵינוּ מְטַמֵּא אֶלָּא דֶּרֶךְ פְּתִחוֹ; וְלִפְיָכָּךְ אִם הָיָה פְתִחוֹ סָתוּם, וּמִקָּף צִמִּיד פְּתִיל הִצִּיל עַל כָּל שִׁבְתוֹכוֹ.

ב. קָל וְחֹמֶר לְכָל הַכֹּלִים שְׁאֵין מְקַבְּלִין טַמְאָה, שִׁיִּצִּילוּ בְּצִמִּיד פְּתִיל; וְהֵן כָּלִי גָלְלִים, כָּלִי אֲבָנִים, כָּלִי אֲדָמָה, וְכָלִי עֲצָמוֹת הֶדֶג וְעוֹרוֹ וְעֲצָמוֹת הָעוֹף, וְכָלִי עֵץ הַבָּא בְּמִדָּה, וְנִסְרִים שְׁלֵעֵץ שֶׁהֵן פְּשׁוּטִין וְאֵין־כֹּלִים, וְגִלְמֵי כָּלִי מִתְּכוּת: כָּל אֵלוֹ, מִצִּילִין בְּצִמִּיד פְּתִיל.

ג. אִם הַדְּבָרִים שִׁבְתוֹךְ כָּלִי הַמִּקָּף נִצּוּלוֹ קָל וְחֹמֶר לְבִלְוֵעִין, וְלִכְלִים שֶׁתַּחַת הָאֵהָלִים. מֵה בֵּין אֵהָלִים, לִכְלִים שִׁמְצִילִין בְּצִמִּיד פְּתִיל שֶׁהַכֹּלִים אֵין־מִצִּילִין אֶלָּא בְּצִמִּיד פְּתִיל, וְהָאֵהָלִים מִצִּילִין בְּכֶסֶּוּי בְּלִבָּד. מִשְׁפָּךְ שֶׁכִּפְּהוּ, מִצִּיל בְּכֶסֶּוּי: אֵף עַל פִּי שֶׁקֶצֶתוֹ נָקוּב, נָקַב קֶטֶן הָרִי הוּא כְּסָתוּם.

ד. כָּל הַכֹּלִים הַמִּצִּילִין בְּצִמִּיד פְּתִיל אִם הָיָה בָּהֶן טַפַּח עַל טַפַּח עַל רוּם טַפַּח, וְכִפְּאֵן עַל פִּיהֶן עַל הָאָרֶץ אֵף עַל פִּי שְׁלֵא מִרַח בְּצִמִּיד פְּתִיל מִן הַצְּדָדִין, הָרִי אֵלוֹ מִצִּילִין כָּל מֵה שֶׁתַּחֲתִיהֶן עַד הַתְּהוֹם: מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּאֵהָל, וְהָאֵהָל מִצִּיל; אֶלָּא אִם כֵּן הָיָה הַכָּלִי כָּלִי חֶרֶס, שְׁאֵין אֵהָלִי כָּלִי חֶרֶס מִצִּילִין.

ה. בִּיצַד: חֲבִית שֶׁכִּפְּיָה עַל פִּיהָ אֵף עַל פִּי שֶׁמֶרְחָה בְּטֵיט מִן הַצְּדָדִין, כָּל מֵה שֶׁתַּחֲתִיהָ טָמֵא: שֶׁנֶּאֱמַר "צִמִּיד פְּתִיל עָלָיו" (במדבר יט, טו), וְלֹא צִמִּיד פְּתִיל עַל גִּבּוֹ. הַדְּבִיק פִּיהָ לְכוּתֵּל, וּמִרַח מִן הַצְּדָדִין מִצִּיל עַל כָּל מֵה שִׁבְתוֹכָהּ, וְעַל כָּל שֶׁכִּנְגְּדָהּ בְּכוּתֵּל; וְאִם לֹא מִרַח מִן הַצְּדָדִין, אֵינָה מִצִּיל שְׁאֵין כָּלִי חֶרֶס מִצִּיל מִשׁוּם אֵהָל, כִּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.

ו. אֲבָל שְׁאֵר כָּל הַכֹּלִים הַמִּצִּילִין בְּצִמִּיד פְּתִיל, שֶׁהֵיוּ פִּיּוּתִיהֶן דְּבוּקוֹת בְּדַפְּנֵי הַבֵּית מִצִּילִין בְּלֹא צִמִּיד פְּתִיל, מִפְּנֵי שֶׁהֵן מִצִּילִין מִשׁוּם אֵהָלִים; לִפְיָכָּךְ צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה בְּדַפֵּן הַכָּלִי טַפַּח שְׁאֵין הַכֹּלִים מִצִּילִין עִם דְּפָנוֹת אֵהָלִים, עַד שִׁיְהִיָּה לָהֶן דַּפֵּן טַפַּח.

ז. הָיָה לְכָלִי דַּפֵּן חֲצִי טַפַּח, וְהָיָה יוֹצֵא מִדַּפֵּן הָאֵהָל שְׁפָה חֲצִי טַפַּח, וְהַדְּבִיק זֶה לָזֶה אֵף עַל פִּי שִׁישׁ שֵׁם חָלָל טַפַּח, אֵינוֹ מִצִּיל: עַד שִׁיְהִיָּה טַפַּח מִמָּקוֹם אֶחָד.

ח. כִּשֵּׁם שֶׁמִּצִּילִין מִבְּפָנִים, עִם דְּפָנוֹת הָאֵהָל כֶּךָ מִצִּילִין חוּץ לָאֵהָל, אִם סָמְכָן לָאֵהָל: שֶׁהָרִי הָאֵהָל נֶעֱשֶׂה כְּסוּי מִכָּל מָקוֹם. בִּיצַד: כָּלִי מֵהֶן שִׁישׁ לוֹ דַּפֵּן טַפַּח, שֶׁהֵנִיחוּ עַל גִּבֵּי יְתֵדוֹת חוּץ לָאֵהָל, וְסָמְךְ פִּיּוֹ לְדַפֵּן הָאֵהָל, וְהִיתָה טַמְאָה תַּחֲתֵיו כֹּלִים שִׁבְתוֹכוֹ טָהוֹרִין. וְאִם הָיָה סָמוּךְ לְכוּתֵּל חֲצֵר, אוֹ לְכוּתֵּל גִּנָּה אֵינוֹ מִצִּיל, לְפִי שְׁאֵין־כּוּתֵּל אֵהָל; וְלִפְיָכָּךְ כֹּלִים שִׁבְתוֹךְ הַכָּלִי טָמְאִים, שֶׁהָרִי הָאֵהָל עַל הַטַּמְאָה.

ט. קוֹרָה שִׁישׁ בָּהּ פּוֹתֵחַ טַפַּח, וְהִיא נְתוּנָה מְכוּתֵּל לְכוּתֵּל, וְטַמְאָה תַּחֲתִיהָ, וְקִדְרָה תְּלוּיָה מִן הַקּוֹרָה, וְהִיתָה הַקּוֹרָה נוֹגַעַת בְּפִי קִדְרָה כָּלוּ וּמִכְסָּה אוֹתוֹ כֹּלִים שֶׁכִּקְדְּרָה טָהוֹרִים, שֶׁהָרִי

הָצִלוּ בְּכֶסֶּוּי הָאֹהֶל לָהֶן ; וְאִם לֹא הָיָה פִּי הַקְּדֵרָה מְכֻסָּה בַּקּוֹרָה, אֲלֹא בִּינִיָּהֶן רוּחַ כָּל מָה שֶׁבִּקְדֵרָה טָמֵא, וְהַקְּדֵרָה עֲצָמָה טָמְאָה.

י. בּוֹר שֶׁבְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְטָמְאָה בַּבַּיִת, וְכָלִים בְּבוֹר אִם הָיָה מְכֻסָּה בְּנֶסֶר חֶלֶק, אוֹ בְּכָלִי הַמְּצִיל שֵׁישׁ לוֹ דִּפֵּן טַפַּח הָרִי כָּל מָה שֶׁבְּבוֹר טָהוֹר. הָיָה לְבוֹר בְּנִין סָבִיב לְפָיו, גְּבוּהַ טַפַּח עַל הָאָרֶץ בֵּין שְׁפָסָהוּ בְּכָלִי הַמְּצִיל שֵׁישׁ לוֹ דִּפֵּן, בֵּין שֶׁלֹא הָיְתָה לוֹ דִּפֵּן הָרִי זֶה מְצִיל, שֶׁהָרִי יֵשׁ לוֹ דִּפֵּן טַפַּח מִמָּקוֹם אֲחֵר.

יא. חֲדוֹת הַבְּנוּי בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וּמִנּוֹרָה בְּתוֹכוֹ, וְהִפְרַח שְׁלָה יוֹצֵא וּמְכֻסָּה אֶת פִּי הַחֲדוֹת, וְנָתַן כָּלִי הַמְּצִיל בְּאֹהֶל הַמַּת עַל פִּי הַחֲדוֹת, וְהָרִי הוּא נֹשֵׁעַן עַל פֶּרֶח הַמְּנוֹרָה רוֹאִין : אִם תִּנָּטֵל הַמְּנוֹרָה, וְהַכָּלִי הַמְּצִיל עוֹמֵד הָרִי זֶה מְצִיל עַל כָּל שֶׁבְּחֲדוֹת, וְכָלִים שְׂבִין שְׁפַת הַכָּלִי וְשְׁפַת הַחֲדוֹת טָהוֹרִים עַד הַתְּהוֹם ; וְאִף הַמְּנוֹרָה טָהוֹרָה, אִף עַל פִּי שֶׁשְׁפַת הַפֶּרֶח נִרְאָה בֵּין הַכֶּסֶּוּי וְהַחֲדוֹת. וְאִם לֹא, הַכָּל טָמְאִים.

יב. חֲדוֹת הַבְּנוּי בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְכָלִי הַמְּצִיל נָתוּן עַל פָּיו, וְהָיְתָה טָמְאָה בֵּין שְׁפַת הַכָּלִי וְשְׁפַת הַחֲדוֹת, אוֹ בְּתוֹךְ הַחֲדוֹת הַבַּיִת טָמֵא : שְׂאִין הָאֹהֶל שֶׁבְּתוֹךְ הַבַּיִת מוֹנֵעַ הַטָּמְאָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.

יג. הָיְתָה טָמְאָה בַּבַּיִת כָּלִים שֶׁבְּכוֹתְלֵי הַחֲדוֹת אִם יֵשׁ בְּמִקְוֵי טַפַּח עַל טַפַּח עַל רוּם טַפַּח, טָהוֹרִים ; וְאִם לֹא, טָמְאִים. וְאִם הָיוּ כוֹתְלֵי הַחֲדוֹת רְחֹבִים מְשֻׁלְּבִית בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ, טָהוֹרִים : מִפְּנֵי שְׂאִינָן חֲשׁוּבִין מְכוֹתְלֵי הַבַּיִת ; וְכַשֵּׁם שֶׁמְצִיל הַחֲדוֹת בְּתוֹכוֹ, כֶּךָ מְצִיל בְּכוֹתְלָיו.

יד. כֶּכֶר בְּאַרְנוֹ שֶׁהַתְּנוּרָה הִישָׁן הָרִי הוּא כָּלִי הַכָּלִים, שֶׁהֵן מְבִיאִין אֶת הַטָּמְאָה וְאִין נֹעֲשִׂין אֹהֲלִים ; וּמִפְּנֵי זֶה אִינוֹ מְצִיל עַל מָה שֶׁבְּתוֹכוֹ, אֲלֹא אִם כֵּן הָיָה מִקְּף צְמִיד פְּתִיל כְּשֶׁאֵר כָּלִים הַמְּצִילִין. וְכֵן בְּאַרְנוֹ שֶׁהַתְּנוּרָה הִחְדָּשׁ אִינוֹ כָּלִים לְעֻנֵּין זֶה, אֲלֹא נֹעֲשֶׂה אֹהֶל ; לְפִיכֶךָ מְצִיל עַל מָה שֶׁבְּתוֹכוֹ בְּכֶסֶּוּי בְּלָבָד בְּלֹא צְמִיד פְּתִיל, כְּאֹהֲלִים. וְכֶסֶּוּי הַתְּנוּרָה, הוּא הַנִּקְרָא סְרִידָה.

טו. תְּנוּרָה יִשָּׁן בְּתוֹךְ הַחֲדָשׁ, וְסְרִידָה עַל פִּי הַחֲדָשׁ, וְהָרִי הַכֶּסֶּוּי נֹשֵׁעַן עַל פִּי הַתְּנוּרָה הִישָׁן רוֹאִין : אִם כְּשִׁינָטֵל הִישָׁן, תִּפֹּל הַסְרִידָה לֹא הָצִיל, וְכָל שֶׁבְּתוֹכוֹ טָמֵא ; וְאִם לֹא, הַכָּל טָהוֹר. הָיָה הַחֲדָשׁ בְּתוֹךְ הִישָׁן, וְהַסְרִידָה מְנַחֶת עַל פִּי הִישָׁן אִם יֵשׁ בֵּין הַחֲדָשׁ וְהַכֶּסֶּוּי פָחוֹת מִטַּפַּח כָּל שֶׁבְּתוֹךְ הַחֲדָשׁ טָהוֹר, וְכֹאֵלוּ הַסְרִידָה מְנַחֶת עַל פָּיו.

טז. סְרִידָה שֶׁלְּחָרֶס שֵׁישׁ לָהּ שְׁפָה, וְהִיא עוֹדֶפֶת עַל פִּי הַתְּנוּרָה, וּמִקְּפַת צְמִיד פְּתִיל הָיְתָה טָמְאָה תַּחְתִּיָּה אוֹ עַל גְּבֻהָ, שֶׁהַכָּל טָמֵא הָרִי כִּנְגָד אֲוִירוֹ שֶׁלְּתְּנוּרָה טָהוֹר. הָיְתָה טָמְאָה כִּנְגָד אֲוִירוֹ שֶׁלְּתְּנוּרָה כִּנְגָדוֹ עַד לְרִקִּיעַ טָמֵא, וְכָל שֶׁבְּתוֹכוֹ טָהוֹר.

יז. קְדֵרָה שֶׁכְּפָאָה עַל פִּי הַחֲבִית, וּמִרַח דְּפִנוֹתֶיהָ עִם הַחֲבִית מְצַלֶּת עַל כָּל מָה שֶׁבְּתוֹכָהּ, וְעַל מָה שֶׁבִּינָהּ וּבֵין שְׁפָתוֹת הַחֲבִית. הוֹשִׁיבָה עַל פִּי הַחֲבִית כְּדֶרֶכָּהּ, וּמִרַח אֵינָה מְצַלֶּת : מִפְּנֵי שֶׁהַקְּדֵרָה מִטָּמְאָה מְאֻיָּרָה ; וְאִין כָּלִי טָמֵא מְצִיל, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.